Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 198. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 19-го ЖОВТНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 19, 1982 No. 198. VOL. LXXXIX.

Чотири округи УНС матимуть організаційні наради

Джерзі Сіті, Н.Дж. — З Організаційного Відділу інформують, що чотири округи УНС в Америці й Канаді відбудуть організаційні наради в суботу, 23-го і неділю, 24-го жовтня ц.р.

Монтреальська Округа в Канаді, яку очолює головна радна Текля Мороз, буде мати свої наради в суботу, 23-го жовтня о год. 5-ій вечора у приміщеннях Пластової Домівки при 3355 Дандуран вул. в Монтреалі. Округа та об'єднує вісім відділів, включаючи Оттаву, а всі відділи нараховують майже 1,400 членів. Екзекутивний Комітет УНС під час нарад буде заступати мгр Уляна Дячук головний касир.

В суботу, 23-го жовтня, о. год. 3-ій по полудні, в залі церкви св. Йосафата в Пармі, Огайо, при 5720 Стейт ровд, відбудуться організаційні наради Округи Клівленду. Округа об'єднує 21 відділ, які нараховують 3,500 членів. Головним промовцем під час нарад буде д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу. Головою Округи є мгр Василь Ліщинецький.

Також в неділю, 24-го жовтня відбуде свої організаційні наради Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Торонто, Онтаріо. Наради відбудуться о год. 1-ій по полудні в залі української католицької церкви св. Евхаристії при 515 Бродвю авеню, Торонто Схід. В нарадах візьмуть участь, як представники Головного Уряду УНСоюзу: сен. Павло Юзик, головний директор для Канади, мгр У. Дячук, головний касир, і Василь Дідюк, головний радний. Також присутнім буде Богдан Зварич, почесний член Головного Уряду УНСоюзу. Округа Торонто, до якої належать 23 відділи, що разом нараховують понад 3,000 членів, є одною з найбільших в Канаді. Головою Округи є Василь Шаран, який рівночасно є і секретарем 407-го Відділу в Торонто.

Округа Твердого Вугілля — Шамокін, колиска народження „Батька Союзу", також відбуде свої організаційні наради в неділю, 24-го жовтня о год. 2-ій по полудні в Українському Клюбі св. Михайла в Фреквіллі, Па. До Округи належить 21 відділ, які нараховують понад 2,000 членів. Тут слід сказати, що Округа Шамокін є одинокою, яка рік за роком виконує свою квоту на 100 відсотків і більше.

Коли брати під увагу відсотково приєднані члени в тому році, то знову та Округа веде перед і вже має виконану квоту на 80 відсотків. Успіхи організаційної праці тієї Округи, головою якої є Тимко Бутрей, завдячується толеранції чле

(Закінчення на стор. 4)

В Гарварді відбудеться конференція в 100-річчя народження В.Липинського

Філядельфія, Па. (СЕДІ). — За ініціятивою проф. Івана Лисяка-Рудницького та при його активних організаційних заходах, як теж при активній участі проф. Омеляна Пріцака і цілого апарату УНІГУ, а також при такій же співучасті Східньоевропейського Дослідчого Інституту ім. Вячеслава Липинського у Філядельфії, відбудеться в днях 22-23-го жовтня ц.р. дводенна наукова конференція у Гарварді, присвячена 100-літтю з дня народження Вячеслава Липинського.

Організаційні заходи в справі конференції почались півроку тому. Фінансова сторінка конференції розв'язана спільно УНІГУ та Інститутом ім. Липинського.

Програму конференції заповняють доповіді 14-ох українських і неукраїнських вчених, у більшості видатних професорів відомих університетів в ЗСА, Канаді й Европі.

Конференція в основі англомовна, але й будуть доповіді в українській та інших мовах. Матеріяли конференції будуть опубліковані в англійській мові Гарвардським університетським видавництвом. Буде це перша англомовна збірна праця про В.Липинського, одного з велетнів у ділянці української історії і політичної думки.

Наукові конференції присвячені 100-літтю з дня народження В.Липинського, фірмовані УНІГУ та Інститутом ім. Липинського у Філядельфії, заплановані також у Ню Йорку, Філядельфії і Чикаго ще в цьому році, при участі кількох доповідачів гарвардської конференції.

Зацікавленим конференцією у Гарварді та в згаданих вже містах слід писати на адресу: W.K.Lypynsky East European Resarch Institute, Inc., 469 Flamingo St., Philadelphia, Pa., 19128, або телефонувати на число (215) 482-7111.

Вломилися до домівки СУА в Ню Йорку

Ню Йорк, Н.Й. — В ночі з четверга на п'ятницю, 14-го на 15-го жовтня ц.р., злодії вломилися до домівки Союзу Українок Америки при 108 Другій авеню в Ню Йорку. Виломивши важким знаряддям двері до великої залі, де відбуваються звичайно засідання та імпрези, злодії силою відчинили редакційну кімнату „Нашого Життя" і забрали українську машинку до писання, звукозаписувач і фотоапарат, що були власністю редакції.

Відтак злодії вічинили також двері до бюра СУА і забрали обидві електричні машинки до писання, як також все знаряддя звукопосилюючої апаратури.

Як звичайно у таких випадках, немає ніяких підозрінь хто це зробив і немає багато надії на віднайдення вкрадених предметів.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо всіх осіб, що колись працювали в Західній Німеччині і потерпіли тілесні ушкодження від побиття, бомбардування або від нещасливого випадку, що вони тепер можуть звертатися до уряду Західньої Німеччини за відшкодуванням, якщо ушкодження на тілі виносило 25 відсотків. Недавно німецький уряд установив фонд відшкодування і для не-жидів, які потерпіли під час нацистського режиму. Подробиці не подаємо, куди звертатися з проханням. Аплікації повинні бути внесені перед 31-им грудня 1982 року на адресу: Regierungspresident Cologne, Zeughausstrasse 4-8, 5000 Cologne 1, West Germany.

Микола Шпитко
Референт суспільної опіки „Самопомочі" в Ню Йорку

Погоджуються щодо відтягнення військ з Ливану

Вашінгтон. — Після чотирьохгодинних розмов по між державним секретарем ЗСА Джорджем Шулцом і міністром закордонних справ Ізраїля Іцаком Шаміром був проголошений комунікат обидвох сторін, в якому погоджуються, що війська Ізраїля, Сирії і палестинців повинні якнайшвидше залишити Ливан.

Рішено створити окремі групи, які мають приступити негайно до праці над розглянеенням можливостей відтягнення тих військ з території Ливану і забезпечення північних кордонів Ізраїля.

Представники урядів ЗСА та Ізраїля висловили надію, що відтягнення чужих військ із Ливану можна буде перевести до кінця біжучого року. Не зважаючи на те, що раніше уряд Ізраїля не погоджувався на плян замирення на Близькому Сході, що його представив президент Роналд Реґен, тепер Шамір признав, що розмови у справі автономії для палестинців повинні продовжуватися. Він однак представив плян свого уряду відносно відтягнення військ з Ливану, в якому жадає, щоб війська Палестинської Визвольної Організації, які все ще є в північному та східньому Ливані перші вийшли з Ливану.

Аналітики твердять, що після місяців великої різниці поглядів поміж Ізраїлем і ЗСА відносно ситуації в Ливані, І. Шамір хоче тепер поправити атмосферу. Після розмова із Шулцом Шамір зустрівся ще із віцепрезидентом Джорджем Бушом і Каспаром Вайнберґером. Рівночасно під час своїх відвідин у Вашінгтоні І. Шамір старається про 3,2 більйона долярів фінансової допомоги для Ізраїля, хсча в тому році отримав 2,2 більйона долярів.

Померла дружина президента Трумана

Індепенденс, Місс. — Тут померла в понеділок, 18-го жовтня ц.р., дружина бувшого президента ЗСА Гаррі Трумана, Бесс Труман, на 97-му році життя.

Вона хворіла вже від кількох років і сподівалися не один раз її смерти. Ціле своє життя вона була вірною своїй родині й місцевості Індепенденс, де проживала за вимком років у Білому Домі. Зі своїм чоловіком познайомилася ще на шкільній лаві, а одружилися вони у 1917 році.

Як дружина президента ЗСА, Бесс Труман була відома зі своєї доброї господарки, пильно відповідала сама на всі листи, що наспівали до неї, яка також стежила особисто за підготовою до кожного прийняття в Білому Домі. Була незвичайно ощадною і скромною господинею в порівнянні з іншими дружинами президентів.

У своєму родинному місті Бесс Труман провадила спокійне, тихе життя і після смерти свого чоловіка ніколи вже не виступала на ширшому громадському форумі.

Бесс Труман залишила одну дочку Марґарет Труман-Даніель, зятя та трьох внуків.

Нерозвинені країни теж в економічних клопотах

Ню Йорк, Н.Й. — В Об'єднаних Націях делеґація, в яку ввійшли представники від восьми економічно нерозвинених країн, додала й свій голос до зростаючого занепокоєння у зв'язку з кризою міжнародної економіки.

Ом Праджан, представник Бутану, повідомив, що в економічно нерозвинених країнах Азії, Африки й Південної Америки мільйони людей позбавлені елементарних засобів до існування у наслідок жахливого стану міжнародної економіки. До цього додав інформації про економічний стан Центральної Африканської Республіки і міністер закордонних справ тієї країни ген.-ляйтенант Жан Люіс Ґервіл-Ямбаля. Він поінформував Генеральну Асамблею, що надмірні заборгування за кордоном, несприятливі умови сплати балансу на позички, погіршення стопи монетарної виміни були головними спричинниками міжнародної кризи економіки.

Інші промовці до цього додали — інфляцію, високу відсоткову стопу та протекціонізм. Міністер закордонних справ Рванди, Франсуа Нґаруківтвалі, у зв'язку з світовою рецесією і заміщаннями у міжнародній монетарній системі, заклика індустріяльні країни збільшити їхню допомогу нерозвиненим країнам. У справі західньої Сагари, де продовжуються збройні сутички поміж Марокко і партизанами Полісаріо, члени делеґації восьми економічно відсталих країн закликали Генеральну Асамблею вжити заходів для припинення боїв та проголошення перемир'я в Західній Сагарі, висловивши також надію, що Організація африканської єдности спричиниться до миру на цьому терені.

Засудили шахрая

Лос Анджелес, Каліф. — Ошуканець нещасних жертв у нацистських таборах смерти, Люціян Людвіґ Козьмінські, якому 66 років, був засуджений тут федеральним судом за шахрайство і обдурення своїх співжителів у нацистському концтаборі.

Федеральний прокуратор Марк Кальманзон заявив, що Козьмінські, польський жид, який був визнаний винним 30-го серпня ц.р., будучи упривілейованим і співпрацюючи з нацистами в концтаборі Ґрос Розен, наживався на нещасті нацистських жертв, обдурюючи своїх товаришів і привласнивши 45,000 долярів, які західньонімецький уряд видавав йому як відшкодування. Л.Козьмінські, крім 12 років ув'язнення, зобов'язаний судом повернути незаконно привласнені гроші своїм жертвам і покрити видатки судового процесу, які виносять понад 34,000 долярів.

Декілька жертв Козьмінського були присутні на суді. Коли федеральна поліція відводила Козьмінського до в'язниці, один покривджений вигукнув: „Щоб він дістав удар серця по дорозі в тюрму".

ДРУЖИНА ЛЄХА ВАЛЕНСИ, ДАНУТА, БУЛА прикро вражена, що її чоловік не дістав Нобелівської нагороди миру. Вона сказала, що надання йому нагороди Нобеля не тільки, правдоподібно, допомогло б справі звільнення його із ув'язнення, але також спряло б унормуванню загальної ситуації в Польщі, де чим далі більше зростають заворушення і протести проти заборони урядом „Солідарности". Нобелівську нагороду, як відомо, отримали Альва Мирдал зі Швеції та Альфонсо Ґарсія Роблес з Мехіко за їхні зусилля у справі загального роззброєння. Всіх кандидатів на цю нагороду було 79, серед них теж Папа Іван Павло II.

ПРЕЗИДЕНТ ПОСИЛЮЄ ЗАХОДИ ПРОТИ ЗЛОЧИНСТВА

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен проголосив нові заходи у боротьбі проти наркоманії і злочинства, обіцяючи „покінчити з небезпекою наркоманії та розчавити організоване злочинництво". Він заявив, що на цю програму виділено 200 мільйонів долярів.

„Чи можемо ми чесно сказати, що Америка це країна „справедливости для всіх", якщо ми зараз же не приступимо до ліквідації з'єднань професійних злочинців, цього найлютішого ворога всередині країни?", — заявив президент Реґен, проголошуючи програму викорінення нелегального продажу наркотиків на 80 більйонів долярів річно.

Ще минулого року Президент критикував у Конґресі послаблення боротьби проти продавців наркотиків, заявляючи, що уряд побільшить сили федеральних агентів і розслідувачів на 1,200 чоловік.

„Настала пора ліквідувати хуліґанство в Америці", — заявив далі Президент перед 300 присутніми у Великій залі Міністерства справедливости в четвер, 14-го жовтня.

Працівники Адміністрації заявили, що додаткові сили боротьби з наркотиками постараються проникнути в середовища продажу наркотиків, зосереджуючи свою увагу на далекосяжному і глибокому вивченні, спрямованому на знищення цілої мережі продажу, а не тільки роздрібну вуличну торгівлю.

Ці сили будуть утворені за вірцем сил, якими керував віцепрезидент Джордж Буш, організованими для боротьби з торгівлею наркотиками у південній Фльориді.

Далі Президент заявив: „Американський нарід хоче, щоб хуліґанство і його спільники були поставлені перед судом, а їх сила була зломана. Не із почуття помсти, але з почуття справедливости. Не із почуття обов'язку покарати винних, але із ще більшого обов'язку захистити невинних. Не просто заради дотримання законности, а заради самого закону, який стоїть на стороні свободи".

Щоб якнайменше було української мови

Напередодні 60-річчя СССР в Києві відбувся конгрес перекладачів української літератури на мови інших народів, що перебувають під совєтським ярмом. У совєтській пресі широко розписуються про наради перекладачів, в яких взяли участь крім членів Спілки письменників України, перекладачі і письменники з Москви і Ленінграду, Білорусі,Молдавії, Грузії,Латвії, Литви, Азербайджану, Вірменії, Казахстану, Узбекистану, Каракалпацької ССР, Туркменії, Киргизу, Таджикистану та Естонії

У нараді підкреслювано братання усіх тих народів і важливість перекладів на інші мови української літератури з тим, що найбільше забирала голос велика делеґація з Москви і Ленінграду.

При нагоді конгресу Спілка письменників України надала літературну нагороду імені Івана Франка югославський письменниці Десанці Максимовіч, що перекладає на сербську мову твори українських письменників.

В рамках нарад відбувся також інтернаціональний літературний вечір, в якому письменники читали переклади на різних мовах.

Все те немов іде в парі із щораз меншим накладом українських книжок в СССР і систематичним звужуванням користування українською мовою.

В Америці

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ ПРЕДСТАВНИКІВ Міжнародного монетарного фонду та офіційних осіб Адміністрації президента Роналда Реґена цей фонд має намір схвалити позичку для Південної Африки в сумі 1,1 більйона долярів, не зважаючи на сильний опір з боку груп, які критично відносяться до расової політики Південної Африки.

ВЛАСНИК ТВАРИННИЦЬКОЇ ФЕРМИ ДЕЙВ МекДоналд, якому 81 рік, озброєний двома рушницями і старим пістолем, відмовляється покинути свою стару домівку, яка знаходиться посередині секретного ракетного полігону Вайт Сенд, Ню Мексико. Д.МекДоналд незадоволений з довготривалої суперечки щодо 640 акрів пустинної землі, до якої він має претенсії і яка знаходиться на північній окраїні обширного полігону, 10 миль від відомого полігону Трініті, де було проведено перший атомний вибух. Майор Дейв Олмстед, військовий речник, заявив, що „Ми все таки заберемо його з фарми, але лише після того, як будемо точно знати, що він хоче".

МІНІСТЕР ОБОРОНИ КАСПАР ВАЙНБЕРҐЕР, прихильник Адміністрації президента Роналда Реґена у справі збільшення витрат на оборону, залишився непохитним у цій справі і наполягає на тому, що зменшення фондів послабить безпеку країни. Представники Департаменту оборони заявили, що К.Вайнберґер вважає останнє голосування в Конґресі познакою того, що Адміністрація має там підтримку для своєї оборонної програми.

ЇГАН САДАТ, ДРУЖИНА ПОКІЙНОГО президента Єгипту, одержала відзначення Фундації свободи ЗСА. Це відзначення дістають звичайно чужинецькі провідники політичного життя чи держав за свій вклад праці для світового миру, свободи і демократії. Відзначення І.Садат вручила дружина президента Роналда Реґена, Нєнсі.

В ТАЇЛЯНДІ ДЕВ'ЯТЬ ДІТЕЙ ІЗ АМЕРИКАНСЬКО-в'єтнамських родин перебули тиждень у переселенчому таборі для підготовки їхнього виїзду до ЗСА. Це вже друга група дітей, що в останньому часі дістала дозвіл залишити В'єтнам та переселитися до своїх батьків у ЗСА. Досі переселено вже до ЗСА 35 дітей.

СИН ПРЕЗИДЕНТА, Р. РОНАЛД П. РЕҐЕН, МОЛ., доповнив 11,3 мільйонову армію безробітних саме в той час, коли його батько заявив народові, що наступає оздоровлення економіки. Роналд Прескот Реґен, якому 23 роки, був звільнений з праці 1-го жовтня і є одним із 4,2 мільйона американців, які отримують безробітню допомогу. Син Президента танцював у балетній групі Джоффрі. Тепер він проживає в Ґрінич виліджі в Ню Йорку зі своєю дружиною, яка працює помічником редактора журналу Енді Варґола.

ҐЕМАЄЛЬ ПРИБУВ ДО ЗСА

Ню Йорк, Н.Й. — Президент Ливану Амін Ґемаєль прибув у неділю, 17-го жовтня до ЗСА на п'ятиденні відвідини, під час яких він зустрінеться з президентом Роналдом Реґеном. В понеділок, 18-го жовтня він виступав в Об'єднаних Націях у Ню Йорку.

Зійшовши з літака на летовищі Кеннеді, 40-річний президент Ливану заявив, що він привіз „надії і прагнення ливанського народу після майже декади страждань".

А.Ґемаєля зустріла делеґація з яких 60 осіб, серед яких були православні єпископи Бейруту й Тріполі, єпископ маронітів в Канаді і Зеґді Лябіб Терзі, спостерігач Палестинської Визвольної Організації При Об'єднаних Націях.

Президент Ґемаєль, вибраний минулого місяця після смерти в наслідок атентату його брата Башіра, попереднього президента Ливану, відмовився відповідати на запитання репортерів, обмежившись короткою заявою, яку він прочитав, підкреслюючи важливість виведення всіх чужих військ з Ливану. Він також заявив, що під час його перебування в ЗСА він буде наголошувати потребу вичерпної програми для такого відбудування Ливану, щоб цій країні повернути її суверенітет та щоб вона могла грати ролю у встановленні миру на Близькому Сході.

ФРАНЦІЯ БУДЕ ПРОДУКУВАТИ НЕВТРОННУ БОМБУ

Париж, Франція. — Французький уряд повідомив своїх європейських партнерів, що Франція буде продукувати нуклеарну зброю.

Хоч це рішення не було ще подане офіційно, усі промови та заяви членів французького уряду в останньому часі вказують на те, що тaки будуть вироблятн нуклеарну зброю у Франції. Це рішення зовсім змінює дотеперішню політику Франції, а зокрема й Комуністичної партії, що досі була проти виробу такої зброї.

Останнє рішення може мати великий вплив на рівновагу збройних сил в Европі і відношення Франції до НАТО і Західньої Німеччини.

Добре поінформовані джерела подають, що тема виробу нуклеарної зброї була порушена в розмовах поміж президентом Франції Франсуа Міттераном і новим прем'єр-міністром Німеччини Гельмутом Колем. Припускають, що через складну ситуацію, яку викликує постанова Франції, офіційної заяви в тій справі французького уряду не можна скоро сподіватися. З того приводу немає досі також ніякого коментаря з Вашінгтону.

Невтронна бомба, яку задумують виробляти тепер у Франції, при допомозі складників із ЗСА, зосереджує своє знищення до відносно вузького простору в засягу 300 ярдів. Тому, що найважливіше завдання є вбивати військових, що орудують танками, але не нищити будівель та оточення, всі противники атомової зброї уважають ті бомби особливо нееттичними.

У світі

ПІВНІЧНОІРЛЯНДСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗАХОПИЛА велику кількість зброї та амуниції під час нічних рейдів на район Белфасту Шенкіл Ровд після того, як арештовано 11 підозрілих керівників забороненої Протестантської Олстерської добровольчої армії. Поліція відмовилася назвати арештованих, але серед них, як підозрівають, знаходиться командир протестантської групи Ленні Мирфі. Рейд відбувся після вбивства трьох римо-католиків.

МІНІСТЕР СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА СССР Валентін Мєсяц заявив, що цьогорічні жнива будуть значно нижчі від запланованих вже четвертий рік підряд. Він також додав, що обвинувачувати погоду було б „неправильно". Він не сказав, кого чи що треба обвинувачувати, але фактом є, що індивідуальні наділи, що становлять приблизно 3 відсотки всієї упpавненої землі країни, дають понад половину харчової продукції у порівнянні з постійно невиконуючими плянами 20 мільйонів працюючих у колгоспах і радгоспах.

ЛИВАНСЬКА АРМІЯ ЗАЙНЯЛА СХІДНЮ ЧАСТИНУ Бейруту, щоб почати делікатну акцію роззброєння сильної християнської міліції фалянгістів. Цей крок може бути вирішальною пробою сил для нового президента Аміна Ґемаєля. Джерела близькі до нього, заявили, що він побоювався розпочинати цю акцію перед від'їздом у ЗСА, де він виступив перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй і зустрінувся з президентом Реґеном.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО АНҐОЛІ ПОДАЄ, ЩО противники теперішнього уряду вбили 300 жінок, дітей і чоловіків, а 140 поранили, у наїзді на одне село в центральній частині Анґолі минулого тижня. Це вже вдруге того місяця урядове пресове аґентство закидає групам Юніта, які є проти теперішнього уряду та виказують симпатії для західних держав, що вони спільничили у мордуванні безборонного населення.

ТОГО РОКУ АҐА ХАН, РЕЛІҐІЙНИЙ ПРОВІДНИК 15 мільйонів мусулманів, що живуть у 25-ох країнах, відзначає 25-річчя перебрання духового провідництва над цією незвичайно сильною групою із Третього світу. З приводу того срібного ювілею Аґа Хан думає відвідати країни, де живуть його вірні.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ГОЛЛЯНДІЇ АНДРЕАС ВАН Аґт зрезиґнував несподівано зі свого посту після чотирьох років праці. Хоча йому тільки 51 рік, заявив, що після 11-ох років праці в уряді, і чотирьох років на пості прем'єр-міністра, він надто вичерпаний, щоб продовжувати таке завдання.

ЕСПАНСЬКИЙ СУД ВИРІШИВ, ЩО ЛЯЙТЕНАНТ полковник Антоніо Т.Моліна, який враз із 300 цивільними ґвардійцями минулого року старався зайняти будинок парляменту, може тепер кандидувати до еспанського парляменту. А.Т.Моліна перебуває тепер в тюрмі та чекає висліду зревідування його присуду на 30 років ув'язнення з приводу іншої спроби перевести політичний переворот в Еспанії.

В МОНТЕ КАРЛЬО ВІДБУЛОСЯ ПОМИНАЛЬНЕ богослуження в пам'ять принцеси Ґрейс, яким кінчається в Монако час офіційної жалоби. В Богослуженні взяла участь вперше принцеса Стефані, яка була разом з мамою у автомобільному випадку, що вбив принцесу Ґрейс.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бенкети, голод і традиція

Наша любов до традиції — широковідома і дуже похвальна. Але нам, однак, видається, що ми в тому трохи вже переборщуємо, а найважливіше, що постійно витворюються тепер нові, неоправдані та нікому непотрібні, традиційні звичаї. Досить, щоб тільки хтось з поважним переконанням заявив, що такий або інший звичай у нас „завжди був" і що так треба продовжувати робити, а вже ми з цілим запалом і бажанням бути доконче вірні традиціям цей звичай плекаємо.

Лише подумаймо, скільки у нас тепер вже є „традиційних звичаїв". Це не лише наш справді традиційний Свят-Вечір, чи великоднє свячення пасок, але цілий ряд звичаїв пов'язаних із весіллям, христинами, похоронами і подібними родинними подіями. Зовсім несподівано ми, тут на нових місцях поселення, „відкрили" давні селянські родинні звичаї і їх плекаємо зі захопленням частенько, не розуміючи їхнього значення та цілої недоречности виводити їх у наших теперішніх обставинах. Найгірше, однак, що десь „по дорозі" наших життьових мандрівок ми додали до тих родинних традицій зовсім неукраїнські, невідомі в нашому народі, звичаї і тепер вони стали вже невід'ємною частиною родинних свят і від них боїмося ради того що „люди скажуть", відступити.

Із таких давноневідомих для ілюстрації цього явища можемо подати безконечний ряд промов на весіллях і похоронах або грошові пожертви в ковертах.

Поруч, однак, із родинними традиціями нам хочеться заторкнути ще — інші, які зродилися в останніх тридцяти роках і виробили собі таке тривке місце в нашій спільноті, що вже, либонь, не можна нам жити без них. Здається, годі вже собі уявити українську імпрезу, з'їзд, ювілей без „традиційного" бенкету. Бенкетуємо і бенкетуємо, хоча постійно на ті бенкети нарікаємо а передусім у тому бенкетуванні доходимо вже до справжнього абсурду.

Вистачить тільки переглянути нашу пресу. Там аж роїться від оголошень чи звідомлень про бенкети із різних прерізних нагод. Частенько вони відбуваються у чужих залях. а навіть коли у своїх та приготовані українськими руками, їжа є зовсім не є співмірна до тих промов, привітань, а то і доповідей, які приходиться вислухувати під час таких бенкетових імпрез. Бо вони, звичайно, таки улаштовані з якоїсь конкретної нагоди і на тему тієї нагоди приходиться вислухувати багато безплідних слів. Найгірше, однак, що в нашій спільноті завжди є тепер нагода до бенкету, навіть, як вона не раз видається невідповідною на те, щоби її в цей спосіб відзначувати.

Ось недавно ми знову прочитали в пресі, що відбувається святочний бенкет з нагоди роковин голоду в Україні. Чи можна найти більше дивне і непотрібне получення, як подана причина і спосіб її відзначення?

Як почуваються ті, нечисленні вже очевидці із 1933 року, читаючи про те? А про що говорять промовці на такому бенкеті: про голод?

Ми певні, що організатори бенкетів частенько зовсім не застановляються над тим — чи справді це єдина можливість відзначити ту або іншу подію у житті нашої спільноти. А можна б пошукати за іншою.

Михайло Кучер

ІЗ СОВЄТСЬКОГО ПОБУТУ

...Станція Симферопіль — гукає провідниця потягу. Пече сонце. Сухий вітер. Недалеко Чорне море. Хочеться пити. Води немає.

На автобусній станції студентів мало чекати тягарове авто. Студенти чекали два дні. Авта не було. Вирішили їхати автобусом, чекаючи авта, студенти спали просто на вулиці. Було тепло. Все таки чомусь було весело. І ось їдуть. Читаю гасла на дошках біля шляху. Ось давнознайоме: „Доженемо і переженемо ЗСА по видобутку м'яса, молока і масла на душу населення". Зараз за тим гаслом хтось нетямучий поставив гасло: „Як не певен, не переганяй". Властиво друге гасло відносилося до, як їх в СССР називають, „автоідіотів", які люблять недозволену хуткість. І це гасло, адресоване до „автоідіотів", вдарило СССР. Сусідство гасел — парадоксальне і студенти регочуть як коні.

...Безлюдне перехрестя шляхів. Студенти вилазять з автобуса. Дві години ловлять машину до совгоспу. Біля півночі приїжджають. Місце призначення совгосп. На червоній ганчірці на стовпі написано: „Качинський взірцево-показовий фруктово-виробничий совгоз".

— Приїхали — сказав шофер.

Пішли шукати совгозну владу. На сходах дому,куди студентів привів командант гуртожитку, сидів парубок у подертих штанях і брудній сорочці. Парубок ридав п'яними сльозами.

Обчистили, зовсім обчистили. Всі сто рублів забрали. Пропав, зовсім пропав. Як тепер мати проживе, помре з голоду. Пенсії в неї шістьнадцять рублів тільки.

Студенти увійшли в ленінську кімнату. Більше вільних кімнат не було.

— Тут на підлозі і лягайте. Цю ніч переспите, а завтра щось придумаємо.

Ранком виявилося, що парубок, який ридав п'яними сльозами на сходах, перерізав собі жили і його в тяжкому стані перевезли до лікарні.

— Паспорти давайте! — скомандував командант гуртожитку — і йдіть до директора совгозу оформлюватись.

Директор товариш Кожин. У його кабінеті — біле погруддя Леніна, забруднене мухами. Над Леніним соцзобов'язання.

— Студенти, значить, усміхається директор. Що ж? Гостям раді! Як доїхали?

— Гаразд — посміхаються студенти.

— Чого смієтесь — не розуміє деректор. Щось сталося в дорозі?

— Ні, але в листі ви обіцяли нас зустріти.

— Забув, товариші студенти, зовсім забув — сміється директор. Вибачте. А тепер поговоримо поважно. Що робити будете, знаєте?

— Ні — разом відповіли студенти.

— Будете прив'язувати виноградну лозу, хопту поміж рядків полоти,в кінці літа виноград збирати. Кожна грядка довжиною в сто метрів. П'ять грядок підв'яжете, отримаєте два карбованці. Фрукти можете їсти скільки хочете, але вина красти не можна.

— Звідки не можна красти — поцікавились студенти.

— Із заводу. Ми маємо винний завод. В крамниці можете купувати, а красти ні. Їсти будете в столівці разом з робітниками. Дівчата будуть спати в червоному кутку. Їх шістнадцять — і жити усім разом цілий місяць не усміхається.

— Ну все, завтра в четвертій ранку на роботу.

— В четвертій — здивувались студенти.

— Зате потім цілий день вільний — сміється директор. Робіть що хочете, купайтесь у морі, тільки вино не крадіть — знову нагадав директор.

Вода у Чорному морі була тепла і солона. Викупавшись, студенти йдуть у столівку обідати. Маленькі шницлі, в них половина хліба, юшка і добрий компот. Відпочивши, студенти над вечір знову йдуть купатись. Додому потемки. Командант каже:

— У таку пору не раджу вам в совгоспі гуляти. Хуліганів у нас багато. Недавно парубка ножем вдарили, сторожа кілками побили, а вам можуть „прописку" влаштувати. (Прописка — право мешкати в даній місцевості). Краще сидіть вдома і книжки читайте.

Налякані такими перспективами, студенти пішли додому і полягали спати.

Ранком будять: — На роботу, громадяни — чоловіки, нема чого спати. — Вечір хутко. Кінчають працю в одинадцятій годині. Робота не тяжка, але виснажуюча, більше п'яти грядок не зробиш. Колгоспни-

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Концерт-меморіял жертвам Бабиного Яру у Вашінґтоні

У середу, 22-го вересня ц. р., в концертовій залі Культурно-мистецького центру ім. Кеннеді у Вашінґтоні відбувся меморіяльний концерт, присвячений жертвам німецького фашизму, які загинули у Бабиному Яру в 1941 році.

Дня 19-го вересня 1941 року брунатні орди нацистів зайняли Київ. В зруйнованому війною та мінами, закладеними відступаючими частинами НКВД (тодішнього КДБ) місті, холодному, голодному, без води і каналізації населенню Києва, нова влада оголосила, що його будуть евакуювати. Першими були „евакуйовані" жиди — понад 30,000 їх зібрали нацисти коло Бабиного Яру в околиці Києва і розстріляли кулеметним вогнем. За кілька тижнів було знищено понад 50,000 жидів, і за ними пішли на смерть українці, цигани, караїми, поляки, росіяни та іші.

Ніхто не знає точної кількости жертв Бабиного Яру та інших масових знищень громадян Києва як і вивозу їх на невільничі роботи до Німеччини, але в програмі концерту зазначено, що в 1935 році населення Києва нараховувало понад 800, 000, а коли в 1943 році до Києва ввійшли совєтські війська, то в Києві було приблизно 200,000 жителів.

Фашисти при відступі, щоб замаскувати масове знищення ними населення Києва,намагалися розкопати масову могилу Бабиного Яру та спалити трупи, які горіли днями і ночами у величезних багаттях та привезених печах, і попіл їх розвіювався по околицях.

Після закінчення війни побудовано греблю і Бабин Яр був заповнений водою і болотом, але гребля незадовго завалилася і болотяна вода затопила велику частину міста. Нарешті байрак був заповнений камінням і бетоном і над ним виросли вулиці та будинки. Тепер там існує якийсь пам'ятник, але найбільшим пам'ятником жертвам брунатного фашизму у Бабиному Яру є 13-та симфонія (опус 113) Дмитра Шостаковича „Бабин Яр", написана на слова одноймённої поеми совєтського поета Євгена Євтушенка.

• • •

У концерті брали участь Симфонічна оркестра міста Файрфаксу під керівництвом динамічного диригента Вілліяма Гадсона, чоловічий хор міста Александрії під керівництвом Ричарда Джарвіса та солісти: мещосопрано Рената Бабак, скрипаль Юваль Вальдман та бас-баритон Андрій Добрянський.

Першим виступив скрипаль Вальдман, ізраїльтянин, походженням зі Львова, виконавши щиросердечно і з великим умінням твір Ернста Блоха „Бааль Шем" („Три картини з хадистського життя"). Кожня з трьох картин показує різні елементи життя хадистської секти: перша, „Сповідь" починається співучою мелодією, характеризованою широкими музичними інтервалами. Друга, „Імпровізована мелодія", попереджується драматичним оркестровим вступом. Скрипкове сольо чергується блискучими октавами з ліричними мелодіями, використовуючи всі можливості інструменту. Остання картина „Святкування в Законах" є найяскравішою зі всіх — світлі і кипучі темпи її музики закінчують цей збуджуючий твір Блоха.

Рената Бабак у супроводі Симфонічної оркестри виконала три арії з опери Джюзеппе Верді: у мещосопрановій арії Азучени з опери „Трубадур" „Condotta ell'era in ceppi" („Їх тягнули в кайданах") циганка Азучена розповідає про страту її матері, як її обідрану і закована в ланцюгах штовхали в вогонь списами сатрапи графа ді Луна і як мати Азучени просила її помститися за неї.

У сопрановій арії Аїди з опери „Аїда" „Ritorna Vincitor" („Повернись переможцем") Аїда, полонена принцесса Етіопії є рабинею Амнеріси, принцесси Єгипту. Обидві жінки є закохані в Радамеса, командира охорони фараона. Ні Радамес, ні Амнеріс не знають про походження Аїди.

В цій арії Аїда, яка разом з єгиптянами закликає Радамеса до перемоги над Етіопією, висловлює свої збентеження і смуток з приводу того, що їй доводиться вибирати між льояльністю до її батька, короля Етіопії та її коханням до Радамеса, ворога її народу. Вона звертається до богів, щоб вони дали їй вмерти і цим звільнили її від тортур.

У також сопрановій арії „Pace, pace, mio Dio" („Миру, миру, дай мені Боже") з опери „сила долі", Леонора, батька якої маркіза Калатрава випадково застрілив її коханець Альваро, маскує себе мужчиною і стає пустельником, віддзеркалює своє страждання, осуджує себе, що жорстока доля відібрала у неї батька, та у втраті коханця. Вона просить Бога, щоб Він дозволив їй померти, щоб її замучена душа знайшла вічний спокій.

У усіх трьох аріях голос нашої надзвичайної співачки звучав невимушено, великим і відкритим, а одночасно теплим і блискучим. Її інтерпретації цих арій надали їм нового, підкресленого драматизму і максимальної експресивности.

Тринадцята симфонія Дм. Шостаковича мала свою прем'єру 18-го грудня 1962 року, не дивлячись на великий спротив з боку влади СССР. Дм.

(Продовження на стор. 4)

Микола Галів

НЕ МОЖУТЬ ПРОМОВЧАТИ БОРОТЬБИ ПРОТИ УПА

(З приводу появи книжки „Операція без вистрілу")

I

Хоча большевики за всяку ціну стараються промовчати боротьбу з Українською Повстанською Армією, але це ніяк їм не вдається, бо в останньому часі не тільки про це пишеться у пресі, але також появляються спогади, оповідання і присвячені цій темі книжки. Правда, в Українській Радянській Енциклопедії немає гасла УПА, як також в цій же самій енциклопедії біля згадки про генерала Червоної армії Миколи Ватутіна, який був важко ранений у бою з УПА і після цього 15-го квітня 1944 року помер, немає найменшої замітки. В той час, коли Ватутін був поранений писалось у пресі, що він був важко ранений в бою з УПА і помер. У російській, шістьтомовій „Історії Великої Вітчизняної війни" є згадка, що генерал М. Ватутін помер у наслідок важкого поранення у сутичці з „українськими буржуазними націоналістами". Хоч кремлівські вожді стараються промовчати весь період боротьби УПА, і звести до форм „бандитів" і „бандитизму" і „вислужників" різних розвідок-аґентур, алє це їм ніяк не виходить. Якби вони не пояснювали, але для пересічного читача у Совєтському Союзі стає ясним, що така Українська Повстанська Армія існувала і вона боролась за свободу і незалежність українського народу.

В останньому часі не тільки у поточній пресі пишеться про ОУН і УПА, але також появляються окремі праці. Тут можна згадати найновішу книжку, що появилась російською мовою, з поміткою, що це переклад з української, під назвою: „Операція без вистрілу"* (В. Орленко, „Операция без выстрела", Москва, Издательство политической литературы, 1982), автором якого є генерал-майор В. Г. Шевченко, а написав він її під псевдонімом В. Орленка. Як випливає, він же сам брав безпосередню участь у поборенні УПА. Він же і високої ранґи каґебіст. Книжка має 320 сторінок. Тому, що автор, учасник боротьби з УПА, можна подумати, що вона мемуарного характеру, але це не так. Книжка появилася у наслідок лябораторійних заходів КҐБ з певними цілями і завданнями. Передмову до книжки написав, відомий для українців на Заході, а зокрема в ЗСА Дмитро Павличко. Д. Павличко пройшов добру тресуру і він знає як спинатись по партійній і каґебістській драбині.

Написанням книжки про боротьбу з УПА зайнялись найкращі большевицькі специ, себто каґебісти, ті, які самі брали безпосередню участь. Значить тут все перевірено і переведено за пляном. Їхнім завданням було довести до свідомости громадськости і її переконати, що УПА, це були „бандити", вислужники різних аґентур — гітлерівської, англійської, а останньо й американської та західньонімецької.

Правда вони забувають, хто перший злигався з Гітлером? Першим же був Совєтський Союз на чолі з тодішнім „батьком і сонечком" Й. Сталіном, в імені якого В. Молотов підписав з гітлерівською Німеччиною договір. Згодом Й. Сталін і Гітлер спільно розшарпали тодішню панську Польщу. У той час Сталін післав Гітлерові довгі, довгі черги вагонів української пшениці. А пригадаймо, що вже тоді виразно показав свої зуби Гітлер, прилучивши Австрію до Німеччини, окупував Чехо-Словаччину, загарбав Францію, майже всю північнозахідню Европу і споглядав на острови Великобританії. Сталін повністю підтримував його експансійно-загарбницьку політику. Все це ніби забулось і большевицькі вожді знайшли винуватих українців, які мали мужню відвагу протиставитись гітлерівській Німеччині і большевикам.

Це по той і цей бік Залізної заслони є безпосередні свідки, а також тут на Заході в архіві ЗП УГВР зберігаються оригінальні документи, як на публічних місцях ґестапо розстрілювало і вішало українських підпільників ОУН—УПА в Дрогобичі й інших містах України. Жертви повішених залишали довго непохованими на публічних місцях для построху населення.

Каґебіст Орленко у своїй книжці за всяку ціну старається довести, що український резистанс, себто ОУН-УПА — це „бандити",що мовляв, вони не мали жадного ідейного спрямування, тому так легко вони заломлювались, а тим самим їх легко було і зліквідувати, навіть „без одного вистрілу". Таке побожне бажання В. Орленка. Тяжко нам в це повірити, бо маємо інші свідчення, куди кращі за Орленка, якому, навіть Орленко, як генерал-майор ходив „по табаку", це Нікіти Хрущова. Ось пригадуються мені твердження Хрущова, які я прочитав в його мемуарах, що появились англійською мовою на Заході. Він в другому томі своїх спогадів робить багато цікавих помічень, між ними кілька разів згадує про боротьбу українських націоналістів. Хрущов підкреслив що на Західній Україні не було так легко, боялись туди їхати: ...„із-за кожного куща, із-за кожного дерева, на кожному закруті дороги, офіційні чинники були в небезпеці терористичних нападів..." У нас є пословиця — якби ви не робили, щоб ви не робили, але шила у мішку не заховаєте, бо воно все виколеться. Спершу вожді Кремля із своїми каґебівськими опричниками у застінках яких загинули десятки мільйонів найкращих дочок і синів українського народу та інших народів, старались промовчувати існування ОУН-УПА, а зокрема УПА, але це не вдалось, а тепер пробують Українську Повстанську Армію звести до вислужників різних західніх аґентур, але і це їм не вдається.

(Продовження буде)

Ярослав Татомир

ДІЇ УПА НА ЗАКЕРЗОННІ У РОКАХ 1944-1947

V

Причиною цього є, мабуть, недокладні дані відносно кількости лемків до 1939 року у праці К. Лєщинського „Екстермінація людносьці на зємях вцєльоних до ржеши." Познань, 1962 рік, що на неї покликуються автори. Передаємо ці неточні цифри і залишаємо аналізу тих цифр і їх поправку нашим етнографам чи знатокам Лемківщини.

Повіт:	Лемків:	Поляків:	Жидів:	Разом:
Ліско	38,866	4,620	2,708	46,184
Сянік	38,659	10,687	1,780	51,126
Кросно	8,166	549	35	8,750
Ясло	7,766	2,750	67	10, 517
Горлиці	24,596	3,299	514	27,967
Новий Санч	25,420	4,109	2,810	32,336
Новий Торг	2,043	79	0	2,122
Разом:	145,516	26,093	7,914	179,440

Автори дають такі числа осіб переселених до УССР у часі від 15-го жовтня 1944 року до 5-го липня 1946 року:

Переселено українців:

Воєвідство:	Повіт:	Родин:	Осіб:
Ряшів	Ліско	8,741	39,389
	Сянік	9,828	41,918
	Кросно	3.142	11,815
	Ясло	1,806	7,352
	Горлиці	3,620	15,058
	Перемишль	16,252	63,854
	Любачів	9.951	43,172
	Інші повіти	11,294	45.239
	Разом:	64.634	267.795
Люблин	Білгорай	3,934	15,205
	Холм	8.855	32,817
	Грубешів	18,723	68.929
	Томашів	10,925	40,076
	Володава	6,753	22,810
	Замость	1,543	5,480
	Інші повіти	1,606	5,417
	Разом:	52,339	190,734
Краків	Новий Санч	3,868	17,740
	Новий Торг	479	1,857
	Інші повіти	777	2,179
	Разом:	5,124	21,776
Закерзоння:		122,097	480,305

Операційна група „Ряшів"

У березні 1946 року польський уряд створив Державний комітет безпеки, до якого ввійшли представники армії, військ внутрішньої безпеки (польське КҐБ), уряду публічної безпеки і міліції. З ініціятиви того комітету створено Операційну групу „Ряшів". Завданням цієї групи було, перш усього координувати акціями армії, військами внутрішньої безпеки, військами охорони прикордоння, міліції і т. д., поширити співпрацю з чехо-словацькими військовими відділами, завданням яких було замкнути чехо-словацький-польський кордон, та зі совєтськими прикордонними військами.

На початку 1946 року УПА-Закерзоння у зв'язку з несприятливою міжнародною ситуацією, отримала напрямні від закордонного проводу ОУН та УГАВЕРИ — обмежити бойові дії, увійти глибше у підпілля і спрямувати головні зусилля на політично-пропаґандивну роботу.

При кінці 1946 року, правдоподібно, в грудні, від закордонного проводу ОУН і УГАВЕРИ вийшли ще раз напрямні — в основному того самого змісту, що на весні.

У другій половині 1946 року УПА-Закерзоння значно обмежила свої бойові дії і намагаючись забезпечитися на зиму, розбудовувала і поліпшувала маскування сховищ і бункрів та нагромаджувала харчові запаси.

У тому часі УПА уникала боїв із більшими відділами війська. Оборонна тактика УПА полягала у тому періоді часто на тому, — пишуть автори, — що відділ УПА оточений польськими військами стежив якийсь час за силою перстеня польських військ, що його оточували, перечікував, якщо була змога, й до пізньої ночі, і тоді зосередженими силами вдаряв у найслабше місце, проривав перстінь і відв'язувався від ворога.

Поважні втрати понесла УПА і сітка ОУН у зимі в 1946/47 роках, коли польському війську було легше викривати бункри і маґазини УПА по слідах на снігу. До цього, додаткові втрати спричинив УПА тиф.

Заступник крайового провідника „Назар" писав 15-го березня 1947 року:...„Ворог научився уже багато... Підчас зими ми понесли великі втрати в людях і матеріялі. Згинуло кількадесят провідних, найкращих людей.... Військові відділи (УПА) понесли менші втрати як цивільна сітка, але деякі відділи втратили основні кадри. Одначе мимо всього — живемо і на весну знову про себе дамо знати... Наші відділи мусять провадити тяжкі бої за кожну ложку страви... Ворог не перервав акції на весну, продовжує її дальше... на кожній дорозі, на кожній стежці, за кожним кущем засідка... жертв маємо дуже багато, але ще більше має їх ворог"...

Автори пишуть, що українському підпіллю завдано втрати, але цілковито не знищено ні однієї сотні УПА.

Операція „Вісла"

„Важка, безконечна, а відносно малоефективна боротьба проти УПА, в роках 1945-46 не принесла висліду, — кажуть автори. – Сотні, що були кількакратно розбивані, знову відроджувалися, знаходячи допомогу й опіку у селян"...

Двадцять восьмого березня 1947 року сотні „Гриня" і „Стаха" влаштували на шляху з Балигороду до Цісни засідку, що в ній згинув генерал Свєршевський, який здобув міжнародний розголос, зокрема в комуністичних країнах, своєю участю у домашній еспанській війні, по стороні червоних.

Чотири дні після засідки на ген. Свєрщевського, майже на тому самому місці, УПА зробила засідку на 34-особовий, „маневровий" відділ, решту УПА взяла в полон. Подібні засідки влаштовували відділи УПА теж в інших місцевостях.... „І дальше важливу ролю в діях УПА відіграло цивільне українське населення"... — згадують автори.

На похорон ген. Свєршевського приїхали делеґації багатьох країн, між іншим, зі Совєтського Союзу, Чехо-Словаччини, Франції і т. д. „...Смерть Свєрщевського потрясла польською публічною опінією і рознеслася широким відгомоном по світі, — пишуть автори, — збуджуючи співчуття у приязних країнах і радість серед неприятелів. Пропаґанда ОУН—УПА переживала свої великі дні."....

У зв'язку з неспроможністю зліквідувати ряди УПА дотеперішніми силами, польський уряд — ухвалою з дня 24-го квітня 1947 року вирішив кинути проти УПА великі військові сили і, водночас, рішив перевести переселення решти українського населення на „зємє одзискане". Переселити мали всіх українців та мішані українсько-польські родини. У районі розміщення головних сил УПА, на південносхідних теренах Ряшівського воєвідства мали бути виселені теж поляки. Терени ці в майбутньому пляновано заселити військовими осадниками.

У тому часі сили УПА були — кажуть автори, — такі: Курінь „Байди", чотири сотні, 320 осіб; Курінь „Рена", три сотні, 420 осіб; Курінь „Залізняка", чотири сотні, коло 420 осіб; Курінь „Беркута", чотири сотні, 170 осіб.

Крім цього були ще три самостійні сотні, які мали разом 280 осіб.

Існували ще теж боївки Служби Безпеки, в силі приблизно 200 людей та кілька тисяч членів ОУН"...

(...„кілька тисяч членів ОУН"... у квітні 1947 року — це перебільшення. Знаємо що під час першого, великого переселення до УССР, багато членів ОУН, місцями — цілі Кущі перейшли до УПА, багато членів ОУН до того часу, зокрема взимку 1946-47 роках уже згинуло.

(Продовження буде)

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ-СОЮЗОВЦІ! УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ РОЗПОЧИНАЄ ОРГАНІЗАЦІЙНУ ОСІННЮ КАМПАНІЮ, ЗАВДАННЯМ ЯКОЇ Є ПРИДБАТИ ДО КІНЦЯ РОКУ 1,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ТІЛЬКИ СПІЛЬНОЮ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ БЛАГОРОДНУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ПОДЯКА

Не маючи змоги подякувати особисто чи листовно за численні листовні, телефонічні, телеграфічні чи особисті привітання та побажання з нагоди відзначення 80-річчя моєї скромної особи прошу всіх прийняти цією дорогою мою сердечну подяку за вияви прихильности й приязні до мене та за участь у святі.

Особлива синівська вдячність належить Найдостойнішому Ювілятові, Блаженнішому Патріярхові Йосифові та Високопреосвященнішому Владиці Василеві Лостенові за Їхнє архиєрейське благословення та привітання моєї особи.

Моя окрема подяка Всечеснішим Отцям за їхні молитви та Шановним Представникам наукових, громадських, професійних та патріярхальних організацій за їхню участь, промови та побажання на згаданому святі.

Вияви великої вдячности пересилаю Головам й Управам Наукового Т-ва Шевченка, Українського Лікарського Т-ва П. Америки, Відділ Ню Йорк — Ню Джерзі та Українського Патріярхального Т-ва, Відділу Ню Йорк за очолення Ювілейного Комітету. Особливе признання та подяку висловлюю п. ред. М. Галіву, голові У. П. Т-ва, Відділ Н. Й. та членам Управи п. Я. Климові та п. Я. Пастушенкові за їхню ініціятиву та великий вклад праці в організацію та переведення цього свята, а паням із У. П. Т-ва, Н. Біловус, А. Зєлик, Л. Зєлик, С. Крушельницькій, А. Никифоряк і С. Никифорук за приготування буфету. Дякую щиро кол. д-рові С. Ворохові за вміле керування ювілейною зустріччю.

На кінець сердечно дякую виконавцям мистецької частини, милої несподіванки для мене, п-ні Зірці Дерлиці, моїй дружині та доні Юліяні. Нехай усім-усім Бог заплатить кріпким здоров'ям та радісним і творчим довголіттям!

З нагоди мого 80-річчя жертвую на такі культурні цілі:

У пошану мого вчителя св. п. проф. М. Панчишина, довголітнього дійсного члена НТШ та у сторіччя Його народин на перебудову новонабутого дому НТШ	*$1,000.00*
На Патріярший Фонд Св. Софії	*$400.00*
На видавничий фонд журналу „Патріярхат"	*$100.00*
На видавничий фонд журналу „Лікарський Вісник"	*$100.00*
На публікації Архіву й Бібліотеки УЛТПА	*$100.00*
На будівничий фонд Українського Музею	*$100.00*
На видавництва Т-ва „Пласт"	*$100.00*
На публікацію документів УПА з нагоди 40-річчя	*$100.00*

Роман Осінчук

Шляхи тії широкії...

Університетське містечко Ноксвилл, Теннесі, гостить у себе цього року (травень - жовтень 1982) міжнародну Світову виставку. Це вперше в історії американського півдня після Філядельфії, Чикаґо, Сан Франсиско, Ню Йорку, Спокейн і Сіятл, порівняльно мале гірське місто, положено в тінях Задимлених гір, добилося цього привілею. Двадцять три країни, в тому числі Китай, Японія, Єгипет, Мадярщина, Філіппіни, Мехіко, Італія, Німеччина, Англія, Корея, Австралія, Канада, Саві-Арабія, країни Европейської Спільноти та інші, беруть участь у цій виставці. Тема самої виставки „Енергетичні проблеми світу" — це тільки частина програми. На ділі кожна країна хоче показати себе в найкращому світлі і вживає форму виставки для показу своїх економічних, культурних і мистецьких успіхів. Совєтський Союз в останній хвилині відмовився взяти участь у виставці. Його місце зайняла Китайська Народна Республіка.

У половині липня цього року місцева преса принесла вістку, що від 18-го до 25-го липня тут виступатиме український танцювальний ансамбль „Полтава". Вістка ця схвилювала малу українську колонію у Ноксвиллі, але ближчих даних про ансамбль „Полтава" не було.

Ідемо на перший виступ „Полтави" зі змінними почуттями. У самій назві „Полтава" багато історичного символізму. Тут ще недавно хвилювала американську і міжнародну публіку японська група „Кабукі", така славно і така чужа західній ментальності, державні ансамблі Кореї і Філіппін, юґославська танцювальна група „Живілі" і польський „Копернікус". Тут же тиждень тому у „Лебединому озері" виступав сам Рудольф Нуреєв. Шляхи тії широкі...

Українському ансамблеві „Полтава" доводиться репрезентувати український танок, а з ним українську культуру і дослівно українське ім'я, у складних умовинах. Духм'яний липневий вечір у Теннесі. Театр-естрада „Під ільмою" хоч і просторий, але не дуже пригожий для розмашистого українського танку. І найважніше — численна публіка амфітеатру-естради сподіватиметься і вимагатиме високих стандартів у виконанні.

Програма починається точно. Це перша запорука успіху. Під звуки бадьорої маршової музики — в ній перезвуки популярних українських маршів, але багато нового і новоскомпонованого, — на естраду входять три гуцулки із хлібом і сіллю, а за ними похідною колоною вмаршовують дванадцять леґенів і дванадцять радісних, усміхнених молоденьких гуцулок. Значить, ми на вечорі гуцульського танку, бо, згідно з договоренням, „Полтава" міняє програму кожного вечора. Диктор говорить про Україну і українців, їхню історію, культуру і традиції українського танку, сьогодні акцентує надбання вітки того народу — гуцулів. Врешті, він зупиняється при створенні груп „Полтава". Оці красиві леґені і радісні гуцулки — це діти Пітсбурщини. Їхній мистецький керівник і хореограф подолянка Люба Глютківська. Їхнє призначення — зберігати високі стандарти українського танку в Америці. Можливо, діди чи прадіди отих струнких юнаків і юначок-балерин, затрачували своє здоров'я на непосильній роботі в пенсильванійських вуглекопнях чи сталеварнях Пітсбургу. Вони вже нові люди, що все ще горять прив'язанням і любов'ю до вартостей і культури своїх предків. Столітня липа-ільма, що своїми гілками дотикає велетенський павільйон Японії, а своїми листями затишує клекіт довкруги естради, немов оживе за декілька хвилин від звуків „троїстої" гуцульської музики і барвистих кольорів гуцульського одягу. Такого ще тут не було. Шляхи тії широкії...

Ансамбль „Полтава" вклав пятнадцять років відданої праці і плянування, щоб могти виступити на цьому міжнародному форумі. За ансамблем понад півсотні виступів у різних американських містах. Ансамбль навчився, що показу чистої етнографії в американських умовинах замало. До повного успіху потрібна ще музика чи озвучення, світла, кольоритність одягу, грим, а понад усе — укладена і обдумана програма. Всі ці елементи успіху були дуже помітні вже на першому гуцульському вечорі „Полтави". Крім традиційних гуцульських танців, пані Люба ввела в програму вокальні виступи жіночого тріо „Веселка", гумористичні і сольові точки, за що дістала від захопленої публіки не тільки бурхливі оплески після кожної точки, але довготривалі овації і вставання з місць на закінчення вечора.

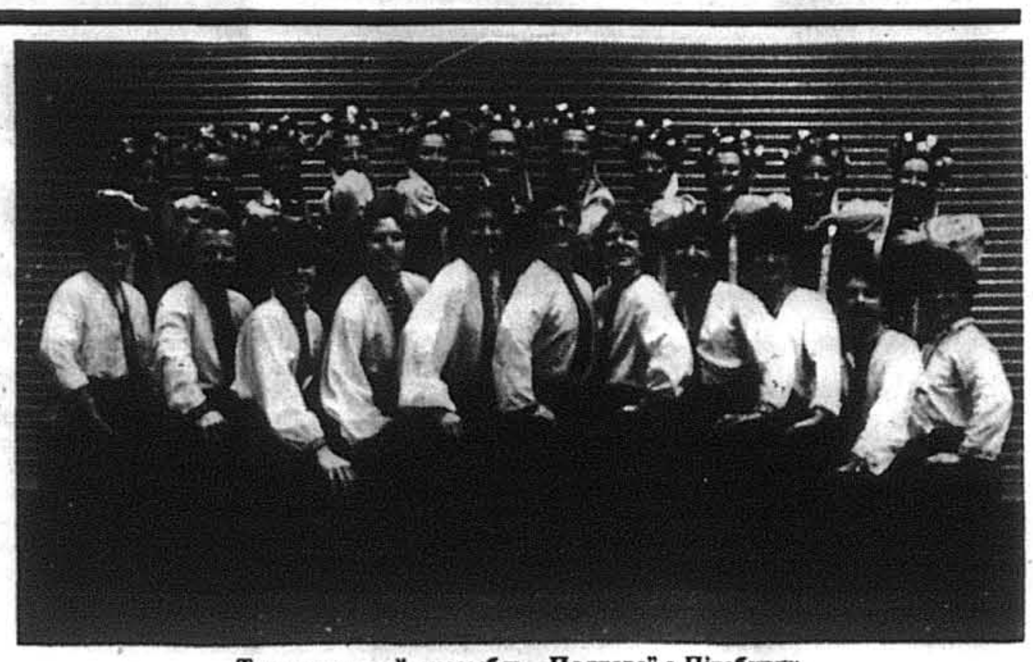
Недільний виступ „Полтави" (25-го липня) тематикою — всеукраїнський. Між глядачами — ціла українська колонія і запрошені гості. Вони вже добре познайомлені із успіхами „Полтави". Три телевізійні станції і телевізійна мережа. Вистави кожного вечора передають в етер інформації про український ансамбль „Полтава", а в них інтерв'ю з Любою Глютківською. Амфітеатр-естрада виповнена до берегів. Серед публіки багато орієнтальних облич: китайці, які, здається, ніколи не всміхаються, німецькі і японські „обивателі" і французи зі сусіднього стенду, котрі пристрасно коментують побачене. Люди різних культур, традицій і темпераментів. Шляхи тії широкії...

Недільна програма „Полтави" починається тією самою точкою, що і гуцульський вечір — привітання гостей хлібом і сіллю. Той самий диктор, та сама бадьора маршова музика, одяг танцюристів полтавський. Поява на естраді танцюристок ансамблю, з віночками, стяжками і квітами на русявих головах, у чорних оксамитних корсетках, полтавських сорочках, плахтах і червоних сап'янцях, зриває публіку на ноги. Молоді полтавці теж у червоних сап'янцях, червоних жупанах і чорних шараварах. Незабутній образ. Між танцюристами Л. Керстбурґ, що рік тому виїхав з України і виступав в ансамблі „Україна" у Вінниці. Сам він теж досвідчений хореограф.

За декілька хвилин естрада опорожниться, щоби дозволити групі солістів виступити у гуморесці - танку „Шевчики", а потім „Залицяння". Це балетні точки, етнографічні змістом, але побудовані на балетних основах. Найдостойніша точка програми, де ансамбль сіяє талантом і технікою — це балет-хоровід „Терем" із княжого періоду нашої історії. Він мусів бути виконаний бездоганно в пошані до найсвітліших часів української історії — княжих часі. Він і був виконаний бездоганно.

Естрада-театр ще загориться кількакратно від в'язанки популярних народних танків. Безперервні оплески здобуде „Козачок" і, очевидно, „Гопак". На сцену ще раз вийде директор ансамблю Л. Глютківська, ще раз публіка нагородить її бурхливими оплесками, а цілий ансамбль привітає вставанням з місць і повторними оплесками-оваціями; а столітня ільма-липа повернеться до свого спокійного існування під синім безхмарним небом Теннесі на другу сотню літ. Вона ж була свідком великої події — першого українського організованого виступу на Світовій виставці Ноксвилл, Теннесі.

Зенон Салій

Танцювальний ансамбль „Полтава" з Пітсбурґу.

Роковини УПА в Кергонксоні

В неділю, 3-го жовтня ц.р., в залі Церкви Пресвятої Трійці, о год. 1-ій по полудні, в присутності біля 250 місцевих і замісцевих учасників, громада Кергонксону вшанувала 40-ві роковини повстання УПА.

Це вперше на сцені в Кергонксоні з сусіднього села Ґлен Спей, Н.Й., виступив вокальний квартет „Дзвін", під мистецьким керівництвом Тамари Лихолай, в складі: Розалії Ґавур, Евфрозини Мартинець та Анни Плескун. Вже сам початок академії зворушив присутніх, коли на заклик Миколи Василика присутні, повставали з місць вшанували пам'ять упавших старшин, підстаршин і бійців УПА; на сцену в упівських одностроях під звуки фортепіянового супроводу Галини Балабан „Ви жертвою в бою..." вмаршував квартет „Дзвін". Серед тиші і поваги квартет по-мистецьки відспівав три пісні, а саме: „Вже вечір вечоріє", „Старенька ненька" та „Вперед, вперед". В доповненні до цих пісень Евген Гусак з Кергонксону вдало деклямував два вірші „З літопису УПА". На закінчення першої частини святочну доповідь виголосив поручник УПА Лев Футала.

Другу частину концерту започатковано фортепіяновим сольо „Гей, не дивуйтесь" Г. Балабан. Опісля М. Василик відчитав леґенду „Голос з-під Крут". На закінчення академії, квартет „Дзвін", тим разом одягнений у вишивані блюзочки, відспівав повстанські пісні „Подай, дівчино", „На могилі борців", „Молитва" та „Машерують вже повстанці", а Ярослав Ґавур по-мистецьки відчитав спогад з повстанського життя „Присяга УПА".

Закінчено концерт відспіванням національного гимну.

Евген Лукомський

ЗБОРИ 20-21-ГО ЛИСТОПАДА

У „Свободі" ч. 193 з вівтірка, 12-го жовтня ц.р., у дописі „Спортові вісті" автор повідомлення про Загальні збори УСЦАК на Союзівці подав помилкову дату. Збори ці відбудуться — у суботу, 20-го, та у неділю, 21-го листопада ц.р., на Союзівці. — Ред.

Товариство Св. Софія — Комісія Патріяршого Фонду

повідомляє

РІЧНІ НАРАДИ Комісії Патріяршого Фонду

відбудуться

в неділю, 31-го жовтня 1982 року.

Год. 9-та рано — Служба Божа в каплиці Філії УКУ
Год. 10:30 ранку — Початок нарад

- Наради відкриє і ними проводитиме д-р РОМАН ОСІНЧУК — голова Комісії Патріяршого Фонду.
- В програмі — доповідь о. архимандрита ЛЮБОМИРА ГУЗАРА. Звіти з праці Філії УКУ у Вашінґтоні і Філядельфії та фінансовий звіт Корпорації Свята Софія.
- Після звітів — дискусія та намічення пляну праці на майбутнє.
- По закінченні нарад спільний обід.

Наради відбудуться

в домі Товариства Свята Софія

при 7911 Whitewood Rd. (Elkins Park), Philadelphia, Pa. 19117.

Для учасників з-поза Філядельфії зарезервовані нічліги.

Просимо голоситись на телефон: (215) 635-1555 або писати на подану вгорі адресу.

До участи у нарадах запрошуємо Членів Т-ва Св. Софія і Комісії Патріяршого Фонду, Українські Патріярхальні Товариства, Збірщиків Патріяршого Фонду та всіх зацікавлених Громадян.

За Товариство Свята Софія і Комісію Патріяршого Фонду:

Д-р Романа Навроцька, заступник голови Т-ва Св. Софія — Д-р Роман Осінчук, голова Комісії Патріяршого Фонду

Проф. Леонід Рудницький, секр. Т-ва Св. Софія

Пластове Плем'я Перші Стежі

запрошує на

ВИСТАВКУ КАРТИН Галини Новаківської

в новій пластовій домівці в Чикаго, Ілл.

при 2124 W. Chicago Avenue

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ в п'ятницю, 22-го жовтня 1982 р., о год. 8-ій веч.

ВИСТАВКА ВІДКРИТА в суботу, 23-го жовтня від 10 ранку до 6 веч.

в неділю, 24-го жовтня від 10 ранку до 2 по пол.

Президія Об'єднання Українських Письменників в еміґрації „СЛОВО"

вітає

Почесного Голову Об'єднання

Григорія Олександровича КОСТЮКА

в день Його 80-их роковин народження і шле Йому від усього Членства щиросердечні побажання всього добра, доброго здоров'я і витривалости у праці.

Президія ОУП „СЛОВО"

12-го жовтня 1982 р.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.

В неділю, 24-го жовтня 1982 року

відбудеться

ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД УЧИТЕЛІВ УМІ

в домівці УМІ, 136 Друга Авеню в Ню Йорку, Н. Й.

2-ий поверх

Початок о год. 10-ій ранку
Год. 1:15 — Спільний обід
Год. 2:15 — Вибір нової Управи і прийняття нових членів
Год. 2:45 — Спільна знімка
Год. 3:15 — Доповідь ЮРІЯ ОРАНСЬКОГО на тему: „Шкіци з минулого УМІ" з прозірками, на яку запрошується ширше Громадянство.

Присутність всіх Учителів і Членів УМІ є дуже побажана.

Президія УМІ

Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

повідомляє, що

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 6 листопада 1982 р., в год. 10-ій рано в залі УСО „Тризуб" у Філядельфії, Па.

при 4932 Н. Брод вулиці

з таким порядком нарад:

1. Відкриття
2. Вибір Комісій: Верифікаційної, Статутової, Номінаційної і Резолюційної
3. Відчитання і затвердження протоколу з останніх Загальних Зборів ЗУАДК-у
4. Звіти Екзекутиви і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії уступаючій Управі
6. Звіт Верифікаційної Комісії
7. Звіт Номінаційної Комісії і вибір Ради Директорів ЗУАДК-у
8. Звіт Резолюційної Комісії і прийняття виготовленого нею звернення до української громади
9. Внески і запити
10. Закриття Загальних Зборів

Згідно зі статутом, стаття 6, параґраф 16 — організації, члени ЗУАДК-у делеґують на Загальні Збори по одному представникові. Пригадуємо, що їхні членські вкладки за роки 1979, 1980, 1981, 1982, (по 10.00 дол.) МУСЯТЬ БУТИ ВИРІВНЯНІ, інакше вони тратять право голосу. Організації — Члени Добродії, які вплатили бодай 500.00 дол., можуть делеґувати трьох представників.

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ ЗУАДК-у:

Д-р Олександер Білик, *президент* — Микола Кавка, *секретар*

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

136 Друга Авеню, 2-ий поверх

(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 22-го жовтня 1982 року, о годині 7:30 веч.

ДОПОВІДЬ

ред. ОРЕСТА ПИТЛЯРА „ОУН — УЯВЛЕННЯ І ДІЙСНІСТЬ"

СПРОБА ОБ'ЄКТИВНОЇ АНАЛІЗИ.

Після доповіді відбудеться дискусія.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої

МАМИ, СЕСТРИ, ТЕТИ Й СЕСТРІНКИ

бл. п. АННИ ІЛЕВИЧ-ДЕРЛИЦІ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

у вівторок, дня 26-го жовтня 1982 року

в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й., о год. 6:30 ранку,
також о год. 8-ій ранку, 27-го жовтня;
в церкві св. Миколая в Баффало, Н. Й., о год. 9-ій ранку;
в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку, Миш., о год. 7:45 ранку;
в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., о год. 6:15 ранку.

За спокій душі Покійної просять про молитви:

донька — ЗІРКА
сестри:
ТЕОДОЗІЯ ДЕПУТАТ з родиною
МАРІЯ КНЯГИНИЦЬКА з родиною
ЯРОСЛАВА БОЖЕМСЬКА з родиною
шваґер — ІВАН ГАВРИЛЮК з дітьми
братанка — ІРИНА МЕЛЬНИЧУК з родиною в Україні
тета — СОФІЯ НЕДІЛЬСЬКА з дітьми

ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО

в суботу, 23-го жовтня 1982 р., о год. 1-ій по пол. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Ню Джерзі

та в неділю, 24-го жовтня 1982 р., о год. 10:30 ранку в катедрі св. Володимира, 160 Вест 82-га вул., Ню Йорк, Н. Й.

будуть відправлені

ПАНАХИДИ

ЗА ДУШІ СПОЧИЛИХ

бл. п. ГАЛИНИ ОВСІЄНКО
бл. п. ВАСИЛЯ ОВСІЄНКА
бл. п. ЛЮБОМИРА ОВСІЄНКА

ПРИЯТЕЛІ

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в неділю рано, 10-го жовтня 1982 р. відійшла у Вічність, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, на 91-му році життя,

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п. АННА з ДЕРЕВЯНЧУКІВ ГРИНЕВЕЦЬКА

вдова по бл. п. інж. Ярославу Гриневецькому.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися з похоронного заведення „Бугай" до української католицької церкви НЗПДМ у Гемтремку, а звідти на Mt. Olivet Cemetery, Detroit, Mich.

У глибокому смутку:

донька — ОЛЬГА з мужем ВОЛОДИМИРОМ ГРИНЬКІВ
син — ОЛЕКСАНДЕР з дружиною МАРІЄЮ
внуки — МАРІЯ, ОЛЕГ, АНДРІЙ І АННА
правнучка — ОЛЬГА
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді, Польщі й Україні

Просимо про молитви за спокій душі Покійної.

Останній шлях генерала Петра Самутина

Савт Бавнд Брук, Н.Дж. — Сумно заграв дзвін Церкви-пам'ятника вітаючи тлінні останки генерала-хорунжуго Армії УНР Петра Самутина.

Похоронну літію очолив ректор Семінарії св. Софії о. протопресвітер ФранкоІсточин при сослужінні священиків: о. протопресвітера Ф. Шпаченка, о. В. Іващука, о. А. Булавки, о. В. Дідовича і о. В. Покотила. В часі літії о. протопресвітер Істочин попрощав теплим словом генерала і від імени неприсутнього Митрополита Мстислава висловив співчуття дружині і всій родині. Червоною китайкою вкрито лице воїна з китицею символічної калини поверх домовини; жалібний похід рушив на місце вічного спочинку.

Ген.шт.ген. Петро Самутин. (Остання за його життя світлина)

Небагато залишилось ще в живих побратимів зброї покійного. Та шість з них прийшли з прапором ОбВУА віддати останній поклін. Від Шостої Стрілецької Дивізії прощав генерала сотник Василь Сердюк, від ОбВУА мгр Микола Турецький, від родини спочилого о. Анатолій Булавка, кинувши на домовину грудку землі, привезеної з Канева. Співом „Видищ брате мій" закінчено похорон генерала.

В сусідньому приміщенні відбулась поминальна тризна. Проводив нею племінник дружини покійного Богдан Булавка. В часі тризни промовляли: Вадим Яровенко, Наталія Даниленко, Юрій Негребецький, проф. Семєн Михайлишин від „Самопомочі" в Балтиморі, Анна Стельмах від СУА, Володимир Романовський, Микола Ящук від Комбатантів Резистансу, отаман Іван Лютий-Лютенко, д-р Юрій Криволап від парафії св. Михаїла.

Другий племінник, Олег Булавка, прощаючи „дядька Петра" неоднократно підкреслив, що був він для молодшого покоління родини неначе другим батьком, добрим приятелем і хороброю людиною, щоб дорівняти якій треба було змагатись і рости. Три основні чесноти покійного неначе золотою ниткою снувались через слова промовців чесність, хоробрість і велика любов. Любов до свого народу, любов до людини взагалі. Він за Україну боровся, людині помагав.

Спортові вісті

Редагує Омелян Твардовський

УСК Ню Йорк - „Вайкінґс" СК 1;0
УСК Ню Йорк - „Іберія" СК 0:1

Успішно розпочали свій новий сезон в ІІ-ій дивізії Космополітальної ліґи дружини Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку. В перших змаганнях, що відбулися, 26-го вересня ц.р., перша дружина здобула важливу перемогу з сильним клюбом „Вайкінґс" вислідом 1:0. Переможного ґоля для нашої дружини здобув А. Кордона. Резервова дружина розгромила резерву „Вайкінґс" високим вислідом 5:1. До речі, рівень гри резерви УСК-у майже дорівнює грі першої дружини.

У чергових змаганнях 3-го жовтня ц.р. перша дружина відбула зустріч з новиком дивізії „Іберією". Не зважаючи на гнітючу перевагу, що її мали наші футболісти на протязі цілих змагань, суперникам вдалося вийти переможцями. Резерва УСК-у перемогла резервістів „Іберії" вислідом 8:6 і цим самим очолила показник табелі ігор.

Склад першої дружини УСК-у: Вілсон, Нюгоф, Силва, М. Чарний, Б. Жовтий, С. Коваленко, Кордона, Мицак, Ернест, Руй, Жілсон, Рей, Карльос і Вербицький. Провідник і тренер Степан Коваленко.

(С.К.)

УСО „Тризуб" — Портуґальський СК 2:1

У неділю, 3-го жовтня ц.р., на власній площі в Горшемі відбулися змагання копаного м'яча УСО „Тризуб" з Портуґальським СК, які закінчилися перемогою нашої дружини вислідом 2:1. Переможні ґолі для „Тризуба" стрілили Ґамбаро і Насер. Резерва „Тризуба" перемогла резерву портуґальців вислідом 3:0. Ґолі для наших резервістів здобули: Нолен, Міллєр і Калмаєр.

Склад першої дружини: Сільверман, Д. Лакард, Д. Болс, Е. Блейні, Т. Козак, П. Насер, П. Корбан, П. Ґамбаро, А. Беднарський, МакВілліямс, Б.Санторо і Д. Мекалістер. Склад ІІ-ої дружини: Д. Прончак, П. Харченко, С. Харченко, І. Хромяк, О. Данилюк, М. Макманікол, Т. Ярисмович, Р. Міллєр, І. Сконапіо, П. Кейсі, К. Ґілені, Т. Нолен, К. Колмаєр, О. Козаков, Р. Джейсон. Провідником обох дружин є Михайло Юрчак, тренером Юрій Лесів. Після чотирьох змагань перша дружина „Тризуба" займає у показнику табелі ігор перше місце.

М.С.

УСВТ „Ч.Січ" - Інтерсербія" СК3:3

Чергові першенські змагання у „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліґи Ню Джерзі, що відбулися в неділю, 10 жовтня ц.р., перша дружина „Ч. Січі" закінчила ремісовим вислідом 3:3. Як і у попередніх двох виступах, „Січовики" в більшості тримали ініціятиву, надавали тон в грі, але в підвороттї суперника змагуни нападу розгублено змарнували догідні до здобуття ґолів ситуації. У 23-ій хвилині гості провели швидку контратаку, з якої не без вини оборонця господарів здобули ведення 1:0. Не зважаючи на добрі можливості вирівняти і вийти вперед, вислід першої половини залишився незмінним.

Успішно розпочали другу половину змагань наші футболісти. Вже 47-ій хвилині завдяки гарній комбінації Сабірії минулорічний юньйор Шевчук вирівняв вислід 1:1. На жаль, у 56-ій хвилині оборонець Букачевський, бажаючи ліквідувати акцію напасника сербів, перейняв м'яч і помилково післав його в сітку власних воріт. У 61-ій хвилині з чергової акції свого нападу Андрій Бакун забив чудового ґоля 2:2. В 72-ій хвилині Сабрій здобув ведення 3:2, але в кінцевих хвилинах, знову через помилки оборонців „Ч. Січі", серби вибороли ремісовий вислід 3:3.

Слід відмітити, що „Ч. Січ" виступає без кількох своїх ключевих змагунів, що під сучасну пору змагаються у складах коледжових дружин: знамениті воротарі Хамуляк і Данило Василак, Михайло Торій, чоловий стрілець ґолів в Кін коледжі. В звітовій грі додатково були перешкоджені і не взяли участи в грі Ігор Костецький і Павло Гунчак. Обов'язки воротаря виконував оборонець Віктор Науменко. Крім нього, в складі дружини цим разом виступали: Ю. Бакун, Р. Букачевський, Р. Василак, А. Бакун, Р. Матіяш, В. Шевчук, П. Щерба, С. Сабрій, М. Берман, І. Чижович, Д. Бакун. Провідник дружини Маріян Хамуляк.

(от)

ВІСТІ З УКРАЇНИ

Київ „Динамо" - Цюріх „Ґрасгупперс" 1:0

Цю важливу перемогу здобули киівляни на виїзді в Цюріху, Швайцарія, з місцевим клюбом „Ґрасгупперс" у змаганнях за чашу чемпіонів Европи, що відбулися 15-го вересня ц.р. Українські футболісти мали перевагу, але переможного ґоля для них здобув оборонець швайцарців, який, ліквідувавши небезпеку акцій Блохіна-Дем'яненка, помилково післав м'яч в сітку власних воріт. Цим змаганням приглядалося 29,000 любителів „Ґрасгупперс".

Київ „Динамо" - Цюріх „Ґрасгупперс" 3:0

У відплатних змаганнях у столиці України Київі на Олімпійському стадіоні при участі 93,400 українських глядачів, 29 вересня ц.р. українські футболісти не тільки показали чудову гру, але і переконливо перемогли швайцарців вислідом 3:0. Ґолі для киівлян здобули: Леонід Буряк 2 і Дем'яненко. Завдяки цій перемозі українські футболісти ввійшли до другої рудни 1/8 фіналу за чашу чемпіонів Европи.

Склад київської дружини в цих змаганнях: Чанов, Балтача, Безсонів, Олефіренко, Дем'яненко, Лозинський, Буряк, Баль, Думанський, Сорокалет, Євтушенко, Блохін, Хлус. Провідник-тренер дружини Леонід Лобановський.

Концерт...

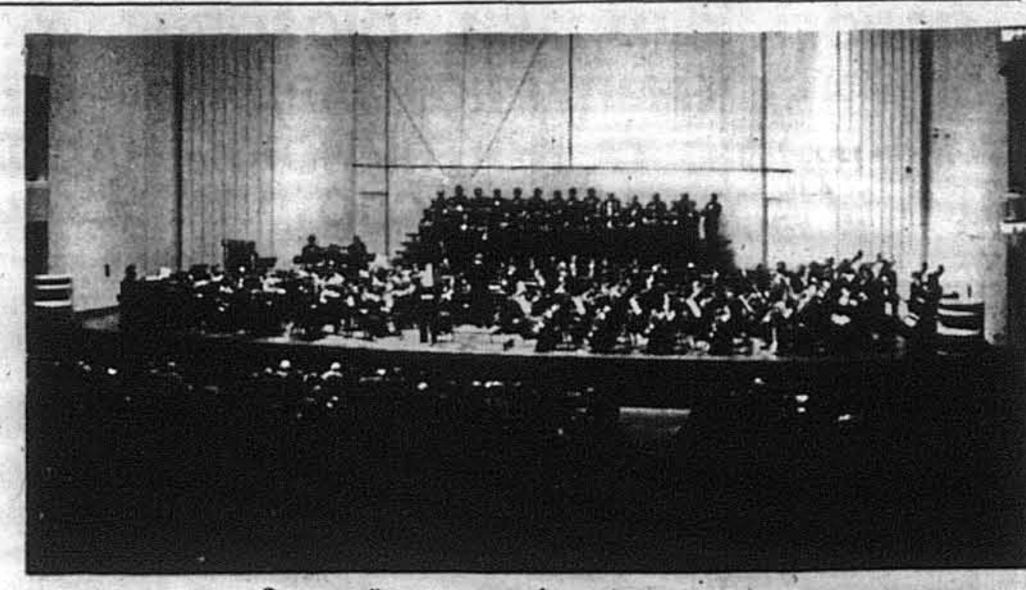
(Продовження зі стор. 2)

Шостакович пише у своїх спогадах, що Хрущова не так турбувала музика цієї симфонії, як зміст поеми Євгена Євтушенка. Після урядового натиску в прем'єрі відмовилися брати участь і диригент оркестри і соліст, але за цю справу взявся відомий диригент Кирило Кондрашин (який кілька років тому став „дефектором" в Амстердамі) і прем'єра мала надзвичайний успіх серед публіки. 13-та симфонія „Бабин Яр" складається з п'ятьох частин, у яких композитор створив відповідну музичну атмосферу і настрій, які були найкращим програмним компліментом для не пов'язаних між собою частин тексту поеми Євтушенка, створивши цим реквієм не тільки жертвам Бабиного Яру, але усім жертвам нацизму, расизму і антисемітизму.

Перша частина, „Бабин Яр" (adagio) починається похмурим оркестровим вступом, акцентованим похоронним дзвоном. Елегійна музика в сполученні зі страшними словами соліста і хору дає розпачливий похоронний спів і аґресивні ритмічні спалахи звуків оркестри закінчують цю частину викликом і рішучістю.

Друга частина „Гумор" (allegretto) є сардонічним засудженням пригноблювачів суспільства і салютом звинності характеру людини. Сміливі вислови повної оркестри, перехрещувані мелодіями у ґротесковому танці, глузують над панівною системою суспільства. Останні три частини симфонії „В крамниці" (adagio), „Страхи" (largo) та „Кар'єри" (allegretto) виконуються без перерви. В них знову розвивається монументалізм висловів оркестри, хору і соліста.

Симфонічна оркестра, хор і соліст Андрій Добрянський продемонстрували у виконанні цього складного

Загальний вид на залю і сцену з виконавцями

музичного твору феноменальний рівень музикальности, висловлено в зіграності, зіспіваності, дикції та музичній точності виконання. Добрянський виконав своє завдання просто блискуче і, на нашу думку, багато краще ніж солісти, яких нам доводилося чути на записах цієї симфонії, продукованих в СССР і тут, на Заході.

Ось що пише головний музичний критик столичної газети „Вашінґтон Пост" Джозеф МекЛеллан про виконавців. „Виконання симфонії було могутнє, точно і розкішно дисципліноване і прекрасно підготоване". Про солістів МекЛеллан каже, що скрипаль Вальдман виконав своє сольо „з великим відчуттям", Андрій Добрянський виконав свою тяжку партію „точно і щиросердечно", а про Ренату Бабак критик МекЛеллан сказав, що „сопрано Рената Бабак має один із найбільш зворушуючих голосів нашої доби".

Рената Бабак і Андрій Добрянський після концерту

Доводиться тільки пошкодувати, що цей незабутній концерт — меморіял трагедії Бабиного Яру, в якому загинуло з рук брунатного, фашистського ката понад 150,000 населення Києва, не був влаштований українськими організаціями.

Остап Шулявський

Чотири округи...

(Закінчення зі стор. 1)

нів Управи та респект і пошану установі, яка була заложена там 88 років тому. Головний Уряд УНСоюзу під час згаданих нарад буде заступати Степан Гавриш, головний організатор.

Під час нарад, як в суботу, так і в неділю, члени Головного Уряду, які будуть головними промовцями будуть інформувати про загальні справи Союзу, а при тому чи не найбільше уваги присвятять осінній організаційній кампанії, завданням якої є придбати 1,000 нових членів до кінця року.

До участи в нарадах, як в Канаді, так і в Америці, запрошені не лише члени Союзу, але також всі громадяни — українці, які цікавляться справами УНСоюзу. Напевно, всім цікаво буде почути про найновішу ухвалу Екзекутивного Комітету в справі подвоєння забезпечення без лікарських оглядин. Це перший раз в історії УНС члени навіть у віці 65 років можуть подвоїти своє дотеперішнє забезпечення без лікарських оглядин. Ця нагода є лише до 31-го грудня цього року і тому дораджується вже звертатися до секретарів за порадами.

Із совєтського...

(Закінчення зі стор. 2)

ки, щоб більше заробити, приводять дітей. Весь час на сонці. Все хочеться пити, а холодної води нема. У цистерні на полі вода тепла, солонувата, чути металем.

...Грає оркестра. Дуже голосно, різко. Дехто танцює. Усі цілком п'яні і музика їх не обходить. Студенти вже два тижні в совгоспі і місцеві парубки все старалися порахувати їм ребра. До студенток — неможливо, пристають, треба було боронити. Дружинники також п'яні. Ледве на ногах тримаються. У руках палиці. На рукаві напис — дружинник. Студенти також п'яні. Їх запросила донька директора. Ще пили вино, воно для директора безплатне. І голодні після столівки студенти поїли усю рибу в консервах, ковбасу, котлети. Прийшли п'яні дружинники і почали чіплятися до студенток. Ті їх вигнали.

— Ось, краще йдіть та занесіть додому Маринку, а то лежить на вулиці п'яна як колода.

Маринка-алькоголік, п'яна кожного вечора, до того вона комсомолка. „Тоску топить" у горілці. Понесли, лаються бо страшенно тяжка. Один студент п'яний щодня впень. Нудно, кіно раз у два тижні. Телевізор надокучив-усе пропаґанда, все Брежнєв та нагороди. Єдине джерело культури крамниці, горілка, вино.

— А все таки ми його збудуємо — гикає п'яний студент.

— Кого його?

— Комунізм. Тільки один крок до нього залишився. І, — зразу у світлу майбутність.

— Що там один крок! Ти думай краще про горілку, за п'ять хвилин крамницю замикають.

— А й правда — пішли по горілку.

І так кожного вечора. Після розмов про комунізм усі п'ють.

У совгоспі польська делеґація. Місцеві ходять з трагічними обличчями. Вони тверезі, та це примусово. Директор загрозив — кожного, кого поляки побачать п'яним — звільню з роботи.

Щоб трохи розважитись студенти ідуть у Симферопіль. Вирішили пообідати в ресторані. Обід дали за годину після замовлення — борщ, риба, лимонад і кусок хліба кожному. Поїли все і голодні. Попросили ще хліба. Кельнерка образилася — що? Мало вам? З голодного краю приїхали? Ви знаєте тепер переходові клопоти з пшеницею. Може картоплі хочете?

Один студент потягнув із сусіднього столика чотири кусні хліба. З'їли і все одно голодні. А в совгоспі ще треба бути два тижні.

У совгоспі п'яні дружинники почали чіплятися до студенток і так щодня. У студентів жадного ентузіязму. Чекають, щоб поїхати додому. Думають, що при зрілому комунізму буде ще гірше як при зрілому соціялізмі. Згадується гасло при дорозі — „Як не певен не переганяй".

Успішна імпреза двох професійних товариств в Новій Англії

Заходами Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Відділ Нова Англія, і Товариства Українських Інженерів Америки, Відділ в Бостоні, влаштовано спільну осінню забаву з вечерею в суботу, 2-го жовтня цього року.

Голови обох відділів, д-р П. Кузьма й інж. С. Перегулька доклали всіх зусиль, щоб імпреза пройшла в якнайкращій атмосфері. Для вигоди учасників вибрано місце зустрічі Шератон Інн в Менсфілді, Массачусетс, приблизно на півдороги між Провіденс, Ровд Айленд і Бостоном, Массачусетс, що є осідками обидвох відділів.

Крім членів товариств і їх родин в забаві взяли участь численні гості зі стейтів Массачусетс, Ровд Айленд і Коннектикат. Серед присутніх були особи, що займають відповідальні пости в стейтових урядах і судівництві.

На забаві грала оркестра „Калина". В перерві між танцями виступили з дуетом клясичної музики Сталовір, скрипка, і Вінтонів, фортепіян, що заграли Сонату Моцарта ч. І (Д-дур). Функцію аранжера забави виконував д-р Король.

Чистий дохід з імпрези призначено на Фонд Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету.